

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Costașciuc Veronica XXXXX, născută la XXXXX.

Termenul de judecare:

prima instanță: 07.09.2015 – 12.05.2016

instanța de apel: 20.10.2017 – 16.01.2018

instanța de recurs ordinar: 20.08.2018 – 27.11.2018

instanța de apel: 11.01.2019 – 20.02.2019

instanța de recurs ordinar: 13.05.2019 – 19.11.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 mai 2016, Costașciuc Veronica a fost condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei, de la reținere.

Acțiunea civilă a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea de la inculpata Costașciuc Veronica în beneficiul părții vătămate Sîrbu A. a sumei de 1550 lei cu titlu de prejudiciu material.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: la XXXXX, aproximativ ora 21:00, Costașciuc Veronica, aflându-se la stația de troleibuz de pe str. XXXXX 4, mun. Chișinău, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, profitând de starea de ebrietate a lui Sîrbu A., care dormea

pe scaunul de la stație, pe ascuns i-a sustras un telefon mobil de model „Nokia Lumia 530”, în care era introdusă cartela SIM nr. XXXXX cu nr. IMEI XXXXX la prețul de 1550 MDL, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

În temeiul art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța a examinat cauza în lipsa inculpatei, aceasta fiind anunțată în căutare.

Ațiunile inculpatei au fost încadrate de prima instanță în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- avocatul Melinteanu Dorin prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Apelantul a invocat că pedeapsa aplicată inculpatei este nefondată și prea aspră. Instanța de fond, la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, precum și de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, de mărimea daunei prejudiciabile, de condițiile dificile de viață ale acesteia. Inculpata a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, iar recunoașterea vinovăției și contribuirea activă a acesteia la elucidarea circumstanțelor săvârșirii faptei, urmează a fi reținute în calitate de circumstanțe atenuante, corectarea ei fiind posibilă fără izolare de societate, în condițiile suspendării condiționate a executării pedepsei.

- Avocatul Țurcan Arina a declarat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Apelanta a indicat că inculpata a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, în calitate de circumstanțe atenuante fiind constatate recunoașterea vinovăției în cadrul urmăririi penale și contribuirea activă la elucidarea circumstanțelor săvârșirii infracțiunii, căința sinceră, motivul de compătimire cu care a acționat, existența unui copil minor la întreținere, condițiile de viață ale acesteia, motivul săvârșirii infracțiunii constituind necesitatea banilor pentru procurarea produselor alimentare, fapta fiind comisă ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal. Inculpata a recunoscut că a sustras telefonul pentru a-l vinde și a-și procura produse alimentare. Pe lângă aceasta, suma de 450 lei, obținută în urma vânzării telefonului este esențial mai mică decât costul telefonului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, apelurile au fost admise, casată sentința în partea penală și

pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Costașciuc Veronica a fost condamnată în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, fiindu-i numită pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 82 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 3 ani.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, dauna cauzată părții vătămate este esențială și nu considerabilă, luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, organul de urmărire penală și instanța de fond neargumentând motivul aprecierii prejudiciul cauzat ca unul considerabil și nu esențial. Prin urmare, paguba pricinuită de către inculpată în mărime de 1550 lei, pentru partea vătămată nu poate fi considerată daună considerabilă, acțiunile inculpatei fiind recalificate de la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la art. 186 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat că suma de 1550 lei constituie, incontestabil, o daună în proporții esențiale și nu considerabile, din motivul că dauna materială în proporții mici era de până la 1250 lei, și în așa împrejurări, dauna considerabilă nu poate porni de îndată după proporțiile mici, or, între proporțiile mici și considerabile mai este o categorie de daune, dauna esențială.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpata a săvârșit o infracțiune ușoară, are antecedente penale, fiind reținută în privința acesteia starea de recidivă simplă, ca circumstanțe atenuante fiind stabilite recunoașterea vinei și căința sinceră, prezența unui copil minor la întreținere, care are vârsta de doar un an, cea agravantă fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară. În prezența cumulului de circumstanțe atenuante, precum și fiind stabilit că partea vătămată nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpată și nici n-a înaintat acțiune civilă față de aceasta, în privința ei, cu toate că a fost reținută starea de recidivă simplă, pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, nefiind constatate careva restricții referitor la aplicarea pedepsei închisorii, cu suspendarea executării ei pe o anumită perioadă de probațiune.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinare de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, prin care a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei.

5.1. În motivarea recursului ordinar, procurorul a menționat că:

- instanța de apel greșit a reîncadrat acțiunile inculpatei în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, or, partea vătămată a indicat, atât în instanța de fond, cât și de apel, că prejudiciul cauzat în mărime de 1550 lei, este unul considerabil pentru el, înaintând și o acțiune civilă în cadrul urmăririi penale în vederea recuperării pagubei cauzate. Totodată, partea vătămată a indicat că a procurat telefonul în credit, nedispunând de bani pentru a achita suma integrală, instanța de fond ignorând prevederile art. 126 Cod penal;

- la aplicarea pedepsei inculpatei, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, incorect stabilindu-i o pedeapsă neprivativă de libertate;

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, în privința inculpatei Costașciuc Veronica și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției instanța de recurs ordinar a menționat că instanța de apel, dispunând rejudecarea cauzei potrivit regulilor generalea casat sentința în partea penală și a pronunțată o nouă hotărâre în această parte, dar în descriptiv și dispozitiv lipsește cu desăvârșire soluția cu privire la sentința contestată, în rest, inclusiv privind restituirea corpurilor delictive părții vătămate, admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea în beneficiul ei a prejudiciului material în sumă de 1550 lei.

Recalificând acțiunile inculpatei la art. 186 alin. (1) Cod penal, cu excluderea calificativului cauzarea de daune în proporții considerabile, nu și-a fondat concluzia respectivă pe prescripțiile din art. 126 alin. (2) Cod penal, potrivit căror, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Divergent și neclar a invocat în descriptiv și aplicat în dispozitiv prevederile art. 82 Cod penal, care, în redacția nouă, sunt incidente doar în cazurile recidivei periculoase și deosebit de periculoase, odată ce, inițial a constatat că inculpata a săvârșit o infracțiune ușoară, în stare de recidivă simplă.

Neîntemeiat și divergent a stabilit că: „partea vătămată nu are pretenții de ordin material față de inculpată și nici n-a înaintat acțiune civilă față de aceasta”, deoarece contravine materialelor cauzei și sentinței atacate. Astfel, la urmărirea penală, partea vătămată a fost recunoscută în calitate de parte civilă, solicitând repararea prejudiciului cauzat (f.d. 14, 15, 104), acțiunea civilă fiind admisă integral chiar prin sentință.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019, a fost admis apelul declarat de avocatul Melinteanu Dorin în interesele inculpatei Costașciuc Veronica și apelul suplimentar declarat de avocatul Țurcanu Arina, în interesele inculpatei Costașciuc Veronica, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Procesul penal în privința lui Costașciuc Veronica pe art. 186 alin. (1) Cod penal a fost încetat în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală.

7.1. În motivarea soluției instanța de apel a menționat că analizând ansamblul de probe a permis instanței de a concluziona asupra vinovăției inculpatei Costașciuc Veronica în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a constatat că: inculpata Costașciuc Veronica, la XXXXX aproximativ ora 21:00, aflându-se la stația de troleibuz de pe str. XXXXX 4, mun. Chișinău, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, profitând de starea de ebrietate a lui Sîrbu Alexandru, care dormea pe scaunul de la stație, pe ascuns i-a sustras un telefon mobil de marca „Nokia Lumia 530” în care era introdusă cartela SIM nr. XXXXX cu nr. IMEI XXXXX la prețul de 1550 MDL, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 1550 MDL.

Instanța de apel a notat că cercetarea judecătorească nu s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, fiind eronat apreciate în partea ce ține de, încadrarea acțiunilor inculpatei conform prevederilor art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a considerat oportună încadrarea acțiunilor lui Costașciuc Veronica în art. 186 alin. (1) Cod penal, deoarece daunele cauzate nu reprezintă proporții considerabile pentru a fi aplicat calificativul prevăzut la lit. d) alin. (2) art. 186 Cod penal.

În pofida faptului că inculpata Costașciuc Veronica în cadrul urmăririi penale și-a recunoscut vinovăția integral, instanța de apel a

concluzionat că vina acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, se dovedește prin probele acumulate legal în cadrul cercetării judecătorești, care au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel și anume: declarațiile părții vătămate Sîrbu Alexandru; plângerea părții vătămate Sîrbu Alexandru (f.d. 6); informația 902 nr. 9670 din 28.06.2015 (f.d. 5); procesul-verbal de constatare din 28.06.2015 și 01.07.2015 (f.d. 8, 9); certificatul de garanție nr. 1027950 (f d. 11); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 28.07.2015 - foto-tabel (f.d. 34 -37).

Din materialele cauzei, instanța de apel a apreciat că în acțiunile inculpatei Costașciuc Veronica nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) *lit. b*) Cod penal, fiind eronat statuat că, infracțiunea a fost săvârșită cu cauzarea de daune considerabile astfel, instanța de apel a concluzionat că, acțiunile iculpatei Costașciuc Veronica urmează a fi recalificate în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, și anume: „furt, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.”

Din analiza textuală a rechizitoriului cât și a sentinței primei instanțe, instanța de apel a constatat că nu este prezent semnul calificativ „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*” dat fiind faptul că acest semn a fost formulat într-un mod abstract și declarativ în învinuirea adusă inculpatei Costașciuc Veronica, mai mult, acestea nu rezultă din materialele dosarului, nefiind probate pe parcursul examinării prezentei cauze, ținându-se cont și de faptul că, respectiva cauză a fost pornită în rezultatul plângerii lui Sîrbu Alexandru, care a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, iar în temeiul prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar în cadrul examinării cauzei nu au fost prezentate acte confirmative cu referire la faptul că 1550 lei, reprezintă daune considerabile pentru partea vătămată, la baza sentinței fiind puse doar declarațiile părții vătămate.

Legiuitorul în mod cert a stabilit constatarea proporțiilor mari, și în comparație cu prejudiciul considerabil, care se determină ținându-se seama de mărimea unității convenționale de amendă stabilită de legislație la momentul săvârșirii infracțiunii. Astfel, conform art. 64 alin. (2) Cod penal

(red. 2009) valoarea unității convenționale de amendă la momentul comiterii furtului de la Sîrbu Alexandru (XXXXX) constituia 1550 lei. Potrivit art. 126 Cod penal (red. 2009) proporții mari se considerau valoarea bunurilor materiale sustrase, care la momentul săvârșirii infracțiunii depășea 5 000 unități convenționale. Potrivit sentinței și celor constatate de către instanța de apel, valoarea prejudiciului cauzat părții vătămate Sîrbu Alexandru constituia suma de 1550 lei, adică 77,5 unități convenționale. Ulterior, prin Legea nr. 207 privind modificarea și completarea unor acte legislative din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016, valoarea unității convenționale a fost majorată de la 20 la 50 lei, constituind doar 31 unități convenționale.

Mai mult, proporții mari în conformitate cu modificările operate la art. 126 alin. (1) Cod penal se consideră valoarea bunurilor sustrase care depășește 20 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei (XXXXX) potrivit Hotărârii Guvernului Nr. 974 din 04.12.2014 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, a fost stabilit în mărime 4500 lei. Prin urmare, prejudiciul cauzat părții vătămate și anume 1550 lei, potrivit modificărilor operate la art. 126 alin. (1) Cod penal, nu ajunge nici la cota unui salariu mediu lunar prognozate de Guvern pentru anul 2015, constituind aproximativ 1/3 din acesta, ceea ce nu formează proporții considerabile, ținând cont de proporțiile mari stabilite și decalajul între acestea.

În atare situație, instanța de apel a constatat corespunderea exactă între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpată și semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că inculpata Costașciuc Veronica a comis fapta prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal la data de 28.06.2015, astfel, luând în calcul prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, instanța de apel a constatat că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 28.06.2017, reieșind din faptul că de la data comiterii faptei infracționale imputate inculpatei, a expirat termenul de 2 ani de tragere la răspundere penală, concluzionând supra încetării procesului penal pornit în privința lui Costașciuc Veronica pe art. 186 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a notat că pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond partea vătămată Sîrbu Alexandru nu a înaintat acțiune civilă, dânsul doar fiind recunoscut în baza cererii prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă din

08.07.2015 (f.d.15), în care indică că i-a fost cauzat un prejudiciu material (f.d. 14). În plus, din materialele dosarului se atestă că corpuri delictive nu au fost stabilite.

8. Decizia motivată a instanței de apel pronunțată la **20 martie 2019**, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, **la 05 aprilie 2019**, prin care invocând în calitate de temei pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8.1. În motivarea recursului ordinar, procurorul a menționat că:

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, instanța eronat a aplicat instituția prescripției tragerii la răspundere penală, aspecte de drept care se regăsesc în decizia recurată și care impun casarea totală a acestea;

- din declarațiile părții vătămate la etapa urmăririi penale, și în instanța de fond sa constatat că lui Sîrbu Alexandru: „prin această infracțiune i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 1550 lei, ce reprezintă o pagubă considerabilă;

- partea vătămată Sîrbu Alexandru, a formulat și o acțiune civilă, solicitând restituirea prejudiciului cauzat prin infracțiune, specificând faptul că telefonul l-a procurat în credit, fiind în imposibilitate de-a achita prețul integral al acestuia, din lipsa de bani. Determinarea valorii prejudiciului cu calificativul „considerabil” îi aparține părții vătămate, care după convingerea sa lăuntrică, ținând cont de circumstanțele cărora aceasta le dă apreciere în mod conștient, este în drept să determine valoarea prejudiciului ce i s-a cauzat;

- în baza propriei convingeri subiective, instanța de apel eronat a decis că în cazul dat nu poate fi imputată circumstanța agravantă „cu cauzarea le daune în proporții considerabile”, deoarece acesta funcționează reieșind din starea materială și venitul victimei;

- netemeinicia soluției adoptate de către colegiul penal sub aspectul legalității aplicării institutului liberării răspunderii penale, în legătură cu survenirea prescripției raportată la art. 60 Cod penal. În sensul dispoziției de la alin. (5) art. 60 Cod penal, termenul de prescripție se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea, se sustrage de la urmărirea penală au de la judecată, de unde se deduce că se pierde beneficiul timpului scurs, dacă persoana a fost efectiv anunțată în căutare, pe motivul renunțării

expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței, sustrăgându-se de la judecată;

- prin încheierea instanței de judecată din 24.03.2016 (f.d.97), Costășciuc Elena a fost anunțată în căutare, sentința în privința acesteia fiind pronunțată în contumacie, cauza fiind examinată și în instanța de apel în lipsa inculpatei;

- instanța de apel a admis o eroare de drept, astfel încât faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, inclusiv eronat fiind aplicat în privința inculpatei institui prescripției tragerii la răspundere penală.

9. Referință asupra recursului nu a fost declarată.

10. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La caz, recurentul invocă temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau *instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței* precum și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor

în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Hotărârea trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală, se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

Reieșind din prevederile menționate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la judecarea cauzei a comis erori de fapt care duc la necesitatea casării deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel.

Lecturând materialele cauzei Colegiul penal lărgit a stabilit că sentința în respectiva speță a fost pronunțată la **12 mai 2016**, care a fost atacată cu apel de către avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatei, la **20 septembrie 2017**, însă la materialele cauzei nu a fost depistat mandatul acestuia cu împuternicirile corespunzătoare precum și aprecierea instanței de apel cu privire la termenul depunerii cererii de apel, precum și aprecierea instanței referitor la termenul declarării apelului avocatului Țurcan Arina în numele inculpatei, or, în speță nu a fost stabilit cert care a fost temeiul intervenirii acestui avocat întrucât de către instanța de apel nu a fost constatată existența contractului de asistență juridică calificată și data

semnării acestui contract pentru stabilirea încadrării în termenul legal de depunere a apelului.

Un alt aspect esențial ce nu a primit aprecierea instanței reprezintă faptul că prin încheierea primei instanțe din 24.03.2016 (f.d.97), Costașciuc Elena a fost anunțată în căutare, în temeiul art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța a examinat cauza în lipsa inculpatei.

Ulterior, doar din apelul avocatului Melinteanu Dorin reiese că inculpata a fost reținută. Ultima a prezentat prima cerere instanței la 18.11.2017 menționând că se află în penitenciar.

Astfel, instanța de apel la judecarea fondului cauzei și în urma concluzionării recalificării acțiunilor inculpatei Costașciuc Veronica cu stabilirea ulterioară a survenirii prescripției termenului de tragere la răspundere penală, nu a verificat complet acest aspect și anume că în temeiul alin. (5) art. 60 Cod penal, curgerea prescripției se suspendă dacă *persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage* de la urmărirea penală sau *de la judecată*. În aceste cazuri, *curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei* sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

Circumstanțele expuse atestă că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, hotărârea atacată necuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, prin urmare temeiurile invocate de recurent găsindu-și confirmarea.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019 în cauza penală în privința lui *Costașciuc Veronica XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia, nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 24 decembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena